

"and that government of the people, by the people, for the people, shall not perish from the earth."

—Abraham Lincoln

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN
CATHOLIC PRESS SOCIETY
2834 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telephone Canal 8010-8011
The most influential Lithuanian Daily
in America

No. 302

3c a Copy

Chicago, Ill., Trečiadienis, Lapkričio (Nov.) 18 d., 1942

Kaina 3c

Vol. XXVI

Vokiečiai atblokšti Tunisijoje

Sajungininkų motorizuotos jėgos jau nužygiavusios į piet. Tunisiją

Neturima žinių, kas ten tikrai veikiama, kaip prisirengiama

LONDONAS, lapkr. 17.— Reuters pakartoja iš Algiero per radiją pranešimą, kad pirmajam priešakinį sargybų susirėmimą su naciais Tunisijoje sajungininkų kariuomenė atbloškė vokiečius.

Afrikos netekimas Hitleriui bus didžiausias smūgis

NEW YORK, lapkr. 16.— Maj. George Fielding Eliot pareiškia, kad ašiai Afrikos netekimas bus didžiausia nelaimė.

Nes kai vokiečiai su italais bus išvyti iš Afrikos, jie greitai neteks ir pačios Viduržemio jūros. Netekus šios jūros, pirmiausia sajungininkų auka bus Italija, o paskiau—pati Vokietija.

Reikia atsiminti, kad santarvininkai šiandien Afrikoje taisyti naują galingą karo frontą prieš ašį. Iš šio fronto gali veikiai iškilti kitas Europoje frontas, kurio Mas kva jau senai šaukiasi.

Naujas Afrikos frontas ašiai gali suduoti mirtiną smūgį. Tuo labiau, kad Hitleris: to nesitikėjo. Jam neatėjo galvon ir mintis, kad Amerika taip greitai susisus Afrikon su gausinga ir galinga armija. Jis numatė iš to šono eau pavojų, bet ne taip didelį, koks šiandien iškilo. Jis labiausia budėjo Prancūzijos ir Norvegijos pakrančiais, kad tenai santarvininkai nesusimestų. Tad Viduržemio jūros pusėje nė nesirengta. Įsitvirtinimai ten paliktas paskesniems laikams, visiškai apsidirbus su Rusija.

Jei ašį ištiks dideli smūgiai Afrikos ir Viduržemio jūros fronte, reikia tikėtis greitai karo likvidavimo.

Hitleris bus priverstas pasitraukti iš karo vadovybės Vokietijai ir jo užgrobtoms kraštams. Yra žinia, kad ištikimieji Hitleriui vokiečiai jau ima nerimti. Kiek palaukus Italijoje ir Vokietijoje gyventojų sąmyšis gali pasireikšti kaip ugniakalnio veržimasis prieš diktatorius.

LONDONAS. — Turima žinių, kad Norvegijos pakrantėms naciai įvedė nepaprastą budėjimą.

Žmogus tik tiek žmogus, kiek jis valios turi. (Šv. Augustinas).

LONDONAS, lapkr. 17.— Vokiečiai per radiją praneša, kad britų ir amerikiečių motorizuotos kolonos jau pasiekė pietinės Tunisijos pasienio sritį. Vokiečiai spėja, kad sajungininkai žygiuodami dviem kylais, regis, vienu taiko stačiai į Bizertę ir Tunis, Tunisijos pakraščiuose, o kitu į tyrnus ir kalnus, kurių perėjimais bandys persimesti į Tripolitanią.

Iš pačių sajungininkų šaltinių neturima nė kokių žinių. Bet vokiečiai per radiją didžiuojasi, kad jų lakūnai atakuoja besiveržiančius iš Algerijos pajūrių į Bizertę ir Tunis sajungininkų jėgas ir, girdi, sukelia joms "didelių nuostolių."

Apie kito sajungininkų klyso žygiavimą ir vokiečiai tyli.

U. S. armija Afrikoj turi savus pinigus

WASHINGTON, lapkr. 17.— Iškeliamas aikštėn, kad U. S. karo ekspedicija šiaurinėj Afrikoj ir Moroko vartoja specialus amerikoniškus pinigus, kurie pilnai paremti J. A. Valstybių kreditu.

Britai ten pat vartoja britiškus specialus pinigus. Britų pati armija spaudina banknotus.

Streikas, San Francisco sritis neturi mėsos

SAN FRANCISCO, Cal., lapkr. 17.—Čia ir visoj šio miesto srity gyvulių skerdyklose darbininkai sukėlė streiką. Miestas neturi mėsos. Žymioji dalis mėsos paruoštųjų šiandien uždaryta. Streikas kilo, kai pakariai atsisakė didinti darbininkams atlyginimą.

Naciai užneria Lietuvos abiturientams privalomojo darbo Vokietijoje pančius

"Kauener Zeitung" (VIII. 29) praneša, kad generalinis tarėjas darbo ir socialiniams reikalams išleides įsakymą, pagal kurį abiturientai — moterys ir vyrai, — gimę tarp 1921 ir 1924 m., turi privalomai stoti į Vokietijos "darbo tarnybą." Nuo prievolės esą paleidžiami tie abiturientai, kurie jau turi pasto-

SIAURĖS AFRIKOS FRONTO VAIZDAS

Pranešama, kad sajungininkų jėgos iš Bone atakuoja vokiečius Bizertę ir Tunisę. Į Tunisą atvyko daugiau "ašies" jėgų. Raportuojama, kad vokiečių lėktuvai puola S. paimtus uostus — Bougie ir Bone. Rommelio kariuomenė bandys sustoti prie El Agheila.

Gen. MacArthur asmeniai imasi vadovybės prieš japonus N. Gvinejoje

GEN. MACARTHUR STABAS, lapkr. 17.—Vyriausioji vadovybė paskelbė, kad gen. MacArthur patsai vyksta karo frontan į Papua asmeniai vadovauti sajungininkų jėgoms, kad smogti galutinį smūgį japonams N. Gvinejoje.

Ispanijon grąžinti sukilėlių vadai

BERLYNAS, lapkr. 17 (per radiją).—Vokiečių kariuomenė okupuodama pietinę Prancūziją areštavo buvusius ispanų raudonųjų sukilėlių du vadus Francesco Largo Caballero ir Santiago Casares Quiroga. Vokiečiai juodu tuojau per sieną perdavė ispanų autoritetams. Tenai jie pakliūs karo teisman. Nugalėjus raudonuosius su jiedu su daugeliu kitų vadų pabėgo Prancūzijoje, kuri atsisakė juos išduoti.

Amerikoje maistui bus vartojama arkliena (mėsa)

WASHINGTON, lapkr. 17.— Žemės ūkio departamente tvirtinama, kad jei pasirodys šaly rimtas jautienos, kiaulienos, arba avienos mėsos trūkumas, ateinantį pavasarį bus imta plačiau maistui vartoti arkliena. Arklių skerdykloms bus paskirti inspektoriai.

J. A. Valstybėse veikia keturios arklių skerdyklos. Iki šiolios jos gamina arklieną daugiausia žvėrynams ir šunims "specialybes." Mažes kiekis žmonėms.

Sakoma, arkliena nieku būdu nebus vartojama dešrų gamybai. Paruošus arklieną bus aiškiai pažymėta. Bus vartojama daugiausia laukiniai arkliai.

Japonai be niekur nieko žudo filipiniečius

WASHINGTON, lapkr. 17.— Amerikos oficialus stebėtojas praneša, kad japonų kariniai autoritetai yra įvedę stačiai geležinę valdžią Filipinuose ir Malajuose. Žmonės be jokio teismo šaudomi ir žudomi tik dėl to, jei jiems nesąmoningai pasitaiko taika. Japonams darosi ankšta. Jų dalys jau bando iš bazės pasprukti.

Sajungininkų lakūnai savo rektu be pertraukos atakuoja ne tik Buna, bet ir kitas aplinkines japonų bazines. Lakūnai siekia, net paties Solomons salyno, Buin Faisi srity, Solomons. Sajungininkų lakūnai sugadino japonų naikintuvą ir transportą.

Prez. Rooseveltas bus pagerbtas Argentinoj

BUENOS AIRES, Argentina, lapkr. 17.— Specialus komitetas, kurio prieškalyje yra buvęs respublikos prezidentas Augustin Justo, paskelbė, kad gruodžio 7 d. čia įvyks masinis mitingas tikslu pagerbti prezidentą Rooseveltą. Gruodžio 7 d. bus vienerių metų Pearl Harbor sukaktis.

Willkie atakuoja min. pirm. Churchillį

NEW YORK, lapkr. 17.— Herald Tribune forume W. Willkie atakavo britų ministrą pirmininką, kurs andai pasisakė už Britanijos imperijos išlikimą po karo. Willkie sakė, kad Atlanto čiaurės Churchillii nereiškmingas, jam rūpi tik imperijos likimas.

Japonų laivynas susvyravo, bet jis gali greit atsigausti, sako Knox

Japonų nuostoliai dideli, bet jie dar gana ir pajėgingi

WASHINGTON, lapkr. 17.—Lalvyno sekretorius Knox pareiškia, kad japonų laivynas Solomons karo zonoje pralošė antrąją "roundą." Tačiau jis dar negavo galutinio smūgio. Jis tik susvyravo ir pasitraukė. Galimas daiktas, jis grįš dar trečiąjam "roundui."

Paskutinis japonams smūgis, nepaisant didelių jiems nuostolių, nėra lemiamasis, sako sekretorius.

Australijos ministras pirmininkas Curtin sako, japonai instalmentais bus suklupdyti.

Japonai valtimis bando pabėgti

KAZKUR AUSTRALIJOS, lapkr. 17.—Patirta, kad dalys japonų kariuomenės netaikaikydamos prieš amerikiečių ir australų spaudimą Papua fronte, N. Gvinejoje, į Buna bazę bando pasprukti vietos gyventojų vartojamomis valtimis per patvinsius Kumusi upę. Bet tenai japonus ištinka nelaimė. Sajungininkų lakūnai skandina tas valtis, šimtai japonų žūsta upės bangose. Šiaudinės prieš pasišūręs pelenais virsta.

Paskutinėmis dienomis vis rečiau girdimi japonų priešlėktuvinių patrankų tratėjimai. Regis, daugumas tų patrankų sunaikinta, o gal kur į kitas bazes nukeliamos.

Australų priešakinės sargybos jau veikia Awaš apylinkėse, už 9 mailių šiaurų link nuo Wairobi.

Karo tarnybon imami kaliniai

WASHINGTON, lapkr. 17.—U. S. armija karo tarnybon pradėjo imti kai kuriuos tinkamus kalinius iš federalinių kalėjimų. Sakoma, tas daroma išbandymui. Jei šis išbandymas pavyks, tada jauni sveiki kaliniai bus imami tarnybon ne tik iš federalinių, bet ir iš valstybinių kalėjimų.

Meksika turėsianti pakankamai kavos

MEXICO CITY, lapkr. 17.— Pranešta, kad ateinančiais metais Meksika turėsianti daug kavos eksportui J. A. Valstybėms. Ir siuntimo ratų problema, sakoma, bus lengvai išspręsta.

WASHINGTON, lapkr. 17.—Vakar vakarą laivyno departamentas pranešė, kad Amerikos kovos su japonais už Solomon salas, ypač Guadalcanal salą, pasibaigė lapkričio 15 d. visišku japonų pralaimėjimu.

23 japonų laivai nuskandinta, išlikusieji iš kovų vandens atsimeš šiaurų link ir šį kartą akcija nutraukta. Prie japonų nugalėjimo didžiausią vaidmenį turėjo U.S. orinės jėgos.

Nuskandinta 11 japonų karo laivų ir 12 jų transportų. Spėjama, kad su tais laivais žuvo apie 24,000 japonų kareivių ir jūrininkų. Be to kiti 7 japonų laivai sugadinta.

Amerikos nuostoliai: du lengvi kruizeriai ir 6 naikintuvai nuskandinta. Nepasakyta, kaip didelis ekaicius Amerikos vyrų žuvo.

Laivyno komunikate pažymima, kad amerikiečiai minėtus aštuonis karo laivus prarado kovose lapkričio 13, 14 ir 15 dd.

Kovų laiku Solomons žuvo U. S. du admiralai: rear adm. Daniel J. Callahan, seniau buvęs prez. Rooseveltui laivyno palydovas, ir rear adm. Norman Scott.

Nutraukta privačių automobilių gamyba

LONDONAS, lapkr. 17.—Karo transporto ministerija paskelbė, kad Britanijoje nutraukiama privačių automobilių gamyba. Leidžiama užbaigti tik pradėtusius gaminti.

Vichy kariuomenė saugoja Toulon

BERNAS, Šveicarija, lapkr. 17.—Šveicarų telegrafų agentūra praneša, kad Vichy vyriausybės stipri kariuomenė saugoja Toulon uostą, kur laikomas prancūzų karo laivynas.

MASKVA. — Sovietai praneša, kad rusai kuone visam fronte imasi iniciatyvos prieš vokiečius. Apie 3,000 vokiečių daugiau nukauta.

BERNAS. — Žiniomis iš Berlyno, vokiečių kariuomenei Rusijos fronte parūpinamos žieminės uniformos.

WASHINGTON. — Prezidento Rooseveltto žmona parvyko iš Anglijos.

MŪSŲ GYVENIMAS IR DARBAI

Isteigta nauja, kilni draugija

Waterbury, Conn. — Sumanymu prof. A. Aleksio, šv. Juozapo parap. svetainėje lapkr. 5 d. isteigta nauja draugija vardu "Tėvų ir Savųjų Karių Tarnyboje" (Parents and Families of Servicemen). Tikslas begalo gražus, idėja garbinga. Nusi statymai puikūs: melstis ir darbuotis už jaunuosius, kurie savo kraują lieja ir gyvastis aukoja gražiausiam gyvenime, kad mus apsaugotų, ir pavergtuosius išlaisvintų, demokratiją grąžintų ten, kur ji sunaikinta. Draugija dės pastangų jiems pagalbą, pagauti. Pirmiausia užprašys šv. Mišias kas mėnesį paskutinį nedėdienį 10 valandą, gi tą pačią dieną 2:30 po pietų įvyks susirinkimai. Už žuvusių, ar mirusių kareivių sielas taip pat bus užprašytos šv. Mišios.

Sumanymu kun. B. Gauronskio, įvyks adoracija prie šv. Sakramento penktadienį vakarais po esamų pamaldų. Tėvai ir artimieji galės maldauti Jėzaus šv. Sakramente, kad saugotų bei stiprintų jaunuosius jų sunkiose valandose.

Be to, dr. ja rūpinis liksiomis šeimomis, motinomis, našlėmis.

Valdybą išrinkta: garbės pirm. kun. J. J. Valantiejus, dvasios vad. kun. B. Gauronskas, pirm. A. Aleksis, vice pirm. V. Žukauskienė, rašt. K. Kinta, fin. rašt. A. Jenušaitienė, izd. M. Stankevičienė, izdo glob. U. Zilinskienė ir U. Liutkevičienė, marš. A. Abromavičienė, reporterė M. E. Zailskienė.

Išrinktas komitetas ir visi dirbs kairių naudai, darys kas tik galima, kad su dovanėlėmis ir kitais dalykais pasiektų kiekvieną lietuvių kareivį. Nors svetimom organizacijom dažnai aukojam, bet mūsų kariai nusi skundžia, kad jie nieko iš niekur negauna. Taigi, ši draugija rūpinsis tik savaisiais.

Dabar rengiama "card party" tam tikslui įvyks 6 d. gruodžio parapijos svetainėje. Kviečiami visi atsilankyti. Iš pelno bus lietuviams kareiviams pasiųsta Kalėdų dovanėlės.

Visų priedermė ir reikalingas remti, paduoti ranką mūsų broliams, pasveikinti juos nors šv. Kalėdų proga su do-

Kvietimas vietos ir apylinkės viengėnčių

Philadelphia, Pa. — Bro liai ir sesės! Kaip jums, be abejonės, jau žinoma, sek nadienį, 29 d. lapkričio, "Lietuvių Muzikalėje svetainėje" esamoje prie Allegheny av., r. Tilton gatvės) kalbės Lietuvos prezidentas Antanas Smetona. Jo kalba ne tik kad supažindins mus su Lietuvos reikalais, bet sykiu ir su svarbiais reikalais šios šalies — Amerikos.

Todėl mes, ruošėjai tų prakalbų, kviečiam visus atsilankyti laiku (antrą valandą po pietų), kad iškilusius visos Lietuvos prezidento Antano Smetonos kaip ir kitų įžymių asmenų, kalbų.

Ruošos komitetas

Lietuvių vaju karo bonams platinti

Philadelphia, Pa. — Lietuvių vaju karo bonams platinti vyksta po visą miestą. Visi lietuviai kviečiami pirkti bonus kur kam patinka. Visose parapijose, ypačingai šv. Kazimiero parapijoje, komisija aukojasi tam darbui. Tai daroma, kad pakeltų lietuvių vardą.

Komisija prašo visų priduoti nors ir ant popieros vardą, pavardę, bono numerį (raidę), ir už kiek pirktą. Čia ir draugijos gali pasidaruoti susirinkimuose prašydamos narių tai padaryti. Be to, klubai, draugijos, organizacijų kuopos prašomos parinkti iš savo tarpo narių ir komisiją, kurios susirinkimai bus lapkričio 18 d. ir gruodžio 4 d. vakarais, 7:30 val., adresu 204 North Broad St.

Susirinkimai yra svarbūs. Visi prašomi atsilankyti ir atsinešti nupirktąjį boną, arba jo numerį, o komisija įtrauks į bendrą knygą.

K. D., komisijos narys

vanėle. Jie už mus visus kenčia, kariauja. Čia proga visiems nors truputį prisidėti.

M. E. Zailskienė

SKELBKITES "DRAUGE"

WOLK STUDIO
1945 West 35th Street
AIR CONDITIONED STUDIO
The "Wolk Studio" is a modern, air conditioned studio for the production of motion pictures, television, and radio. It is equipped with the latest in sound and lighting equipment, and is available for rent at a very reasonable price.

Good Health Vital to War Effort

Doctor (above) examining young man in effort to find tuberculosis. Large part of campaign against this disease is made possible through Christmas Seals.

Romoje yra apie pora desėtkų lietuvių

(LKFSB) Naujieji įvykiai kelia visų susidomėjimą — koks bus tolimesnis Italijos likimas. Mums įdomu prisiminti, kad Romoje dabar gyvena visa eilė lietuvių: vysk. Būčys, min. Losoraitis, min. Girdvainis, lietuviai kunigai (marjonai) Kriščiukaitis, Vaitkevičius, Sakevičius. Pažymėtina, kad kun. Sakevičius, kurį GPU buvo uždaręs į kalėjimą ir kurs vėliau turėjo slapta apieisti Lietuvą, Romoje jau padarė licenciją ir toliau siekia aukštesnio mokslo. Berods Romoje dar tebėra ten studijavusieji lietuviai kunigai: Jatlėvičius ir Pavalkis. Šiaip jau lietuviškų šeimų Romoje apsigyvenusių — labai nedaug, mums žinoma tik tai viena. Paminėtina, kad Romos tėvų marjonų vienuolyne yra keletas lietuvių klierikų.

Žmogus be draugo, tai dainė ranka be kairės.

LIETUVIS DAKTARAS OPTOMETRISTAS

Pritaikina akinius atskommingai ir prieinamą kainą

JOS F. BUDRIK
KRAUTUVEJE
3241 So. Halsted St.

Telefonas: Calumet 4591

DEL RADIO PATAISYMO PABARSTĖ: VARDŲ 2298

Lietuvių namuose svečiuojasi buv. Dancigo vyskupas ir buv. latvių švietimo viceministeris

(LKFSB) Romoje, Tėvų Marijonų namuose, kur šeiminkauja — administruoja lietuviai, šiuo metu yra stojęs buvęs Dancigo vyskupas O'Rurkas ir buvęs Latvijos švietimo viceministeris kun. Čiamanis.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patirtimas
Tel. Yards 1829
Pritaikio Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
Kampan 34th St.

Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Trečiadienį ir Sekmad. pagal sutartį

Būkit Malonūs SAVO AKIMS!

Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokite jas, leisdami išsamiuoti jas moderniausia metodu, kuris regėjimo mokslas gali suteikti.

85 METAL PATENTUOJIMO prietaisais, kurie pašalina visą akių įtampą...

Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI

1801 So. Ashland Avenue
Kampan 16-108
Telefonas: CALUMET 6525, Chicago
OFISO VALANDOS:
Kasdien 9:30 a. m. iki 5:30 p. m.
Trečiadienį, ir Sekmad. 9:30 a. m. iki 5:00 p. m.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Ofiso tel. VIRGINIA 0036
Residencijos tel.: SEVERY 6344

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M.
Trečiadieniai pagal sutartį.

Res. 6958 S. Talman Ave.
Res. Tel. GREGORY 0617
Office Tel. HEMLOCK 4848

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Val.: 2-4 ir 7-9 vak.
Keturias dienas nedėdieniais susitarus
2423 West Marquette Rd.
Tel. YARDS 0921
Res.: KENWOOD 8107.

DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

"UŽTIKRINU JUS, LIETUVA VĖL BUS LAISVA", — SAKO KONGRESMANAS JOSEPH TALBOT

LKFSB atstovas šiomis dienomis aplankė didelę baltų daugumą perrinktą Connecticut valstijos kongresmaną J. Talbotą ir jį pasveikines lietuvių katalikų spaudos vardu paprašė pareikšti savo nuomonę aktualiais klausimais.

Lietuva ir Jungtinės Tautos

— Labai man malonu, — kalbėjo kongresmanas, — kad LKFSB atstovas aplanko mane, nes man tenka atstovauti apylinkei, kur yra didelis skaičius lietuvių kilmės piliečių. Tie Connecticut valstijos gyventojai, dabar tapę USA piliečiais, taip uoliai ir nuosirdžiai dirba Amerikos gerovei ir demokratijų laimėjimui. Aš juos nuo pat jaunatvės labai gerai pažįstu ir puikiai suprantu jų troškimus: matyti savo tėvų žemę nepriklausoma, laisva valstybe. Amerikos kongrese aš visada stovėsiu už mažųjų tautų laisvę, ypačingai gi tokių garbingos kaip lietuvių. Lietuva ir kitos Baltijos tautos yra tarp tų, kurios šiam kare iškentėjo daugiausiai. Bet jau nuo pirmųjų šio karo dienų, kad ir mažos būdamos, Lietuva ir kitos Baltijos valstybės nuosirdžiai rėmė Jungtinių Tautų pastangas laimėti karą. Pavyzdžiui galime prisiminti masinį Lenkijos karą tremtinių globojimą ir suteikimą

jiems galimybes pasiekti kitus Jungtinių Tautų kraštus. Arba — ar galima užmiršti tas heroiškas pastangas, kurias Lietuva parodė padėdama Anglijai apsirūpinti maistu. Juk Lietuva ilgiausiai iš visos eilės Baltijos ir Skandinavijos valstybių, nepaisydama Vokietijos povandeninių laivų pavojaus, vežė ūkui gaminius Anglijon, iki pat Lietuvos okupacijos. Tokia tauta ir valstybė verta pagarbos ir paramos.

Amerikos kongrese gins Lietuvos reikalus

— Kaip Tamsta žūri į Sovietų Rusijos politinius pagėidavimus?

— Turiu pasakyti visai atvirai, ką aš esu nekartą pareiškęs: aš stoviu už militarinį Amerikos bendradarbiavimą su Sovietų Rusija, bet esu ir būsiu griežtai priešingas, kad Maskvos kominternas tiesioginiai ar netiesioginiai kištųsi į Amerikos ir kitų Jung. Tautų reikalus. Amerikos žmonės susipratę, mes be kitų pagalbos mokėsime gražiai tvarkytis.

Patys būdami laisvi mes gerbiame ir branginame ir kitų laisvę, dėl jos kovojame. Todėl aš ir įsitikinęs, kad Lietuva bus ir vėl laisva, nepriklausoma valstybė. Amerikos kongrese aš tvirtai stovėsiu už nepriklausomos Lietuvos atstatymą, to

nori ir didelė dauguma Amerikos piliečių. Tuos reikalus esu svarstęs ir turiu tvirtą nusistatymą". Dr. P. V.

PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN
dėl
1943

SUPREME
SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

DABARTINĖ DIVIDENTŲ RATA

4%

1751 W. 47th Street

ADVOKATAS

WHITNEY E. TARUTIS
ADVOKATAS

Centrinis Ofisas:
3133 S. HALSTED ST.
(Lietuvių Auditorijoje)
VALANDOS: Nuo 1-mos iki 8-tos valandos vakare.
Telefonas CALUMET 6877
134 N. LA SALLE ST.
Room 2014 Tel. STATE 7572

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso Tel. Central 1824
Valandos: 9 ryto iki 4 popiet.
Kitomis valandomis pagal sutartį

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. STRIKOL'S

PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėdieniais pagal sutartį.
Office tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1980

DR. P. ATKOCIŪNAS
DANTISTAS

1446 So. 40th Court, Cicero
Astradieniai, Keturadieniai ir Penktadieniai
Valandos: 10-12 ryto, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniai, Trečiadieniai ir Šeštadieniai
Valandos: 8 — 8 popiet.

Tel. YARDS 2246

DR. G. VEZELIS

DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
Arto 47th Street
val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Bereidij pagal sutartį.

Telefonas: HEMLOCK 5849

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6757 So. Western Ave.
OFISO VALANDOS:
Popiet nuo 1 iki 3 val. Vak. 7 iki 9
Nedėdieniais pagal sutartį

Tel. Cicero 1484

DR. S. R. PALUTSIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Kamp. 15tos gat. ir 49th Ct.
OFISO VALANDOS:
8 iki 4 popiet 7 iki 9 vakare
ir pagal sutartį.

Res. 1625 So. 50th Avenue
Tel. Cicero 1484

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210
Res. Tel. LAFAYETTE 0094
Jei nuostaliuolia —
Saul KEDNIE 2868
VALANDOS:
Pirm., Antr., Ketv., 6 iki 9 vak.
Penkt., Šeštad. 8:30 iki 9:30 vak.
Sekmad. Pagal Sutartį

Tel. YARDS 3146

DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIŲ Pritaikio

744 West 35th Street
Valandos: 11-12; 2-4 ir 6:30-8:30
Pirmadieniai tik 2-4
Šventadieniai 11-12

Ofiso Tel. VIRGINIA 1884

DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiadienį ir Sekmad. tik susitarus.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Tel. MIDWAY 2880 Chicago, Ill.

OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 6 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryto.

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4631 So. Ashland Avenue
Ofiso Tel.: Yards 0994
Res. Tel.: Kenwood 4800

VALANDOS
Nuo 10-12 v. ryto; 2-8 ir 7-8 v. vak.
Nedėdieniais nuo 10 iki 12 val. diena.

DR. A. JENKINS
(Lietuviai)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Nuo 1-4 ir nuo 7-9 vakare
Trečiadieniai ir Sekmadieniais pagal sutartį

Ofiso telefonas PROSPECT 6737
Namų telefonas VIRGINIA 2421

Vieni žmonės darbuojasi, kaip bitės rinkdamos medų nuo kiekvienos gėlės, o kiti — kaip vorai, renka tik tai nuodus.

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ!

STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI

ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!

PANAUDOKITE PROGĄ DABARTINĖMS ŽEMOMS NUOSIMCIO RATAMS.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!

TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globjami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokame 3½%. Jūsų pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.

SENIAUSIA IR ŽYMAUSIA LIETUVIŲ FINANSINIS ĮSTAIGA — 46 Metal Sekmingo Patarnavimo! —

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mazeris, Sec'y. 3236 SO. HALSTED ST.

PANTIS KRAUJO - GIMTADIENIO DOVANA BROLIUI

— Lietuvaitė išvažiavo į moterų pulkus. — Armijoje jos vyras ir brolis. — Su vaiku komanda surinko 2 tonu geležies ir 4.000 svarų popierių. — Sidabro spilka už tris pantis savo kraujo. — Pamokslėlis iš ežero ištrauktam vaikui.

Su daugeliu žmonių jau teko kalbėtis renkant medžiagą laikraščiams, bet ne daug tokių smarkių sutikau, kaip lietuvaitė Sofija Kazakevičiūtė, arba kaip ji dabar trumpiau vadinasi — Kasko. Ji dabar jau išvyko į WAAC, bet prieš tai dar buvo su savo motina užėjusi pas mus, turėdama koki ten reikaliuką.

— Tai važiuojate į moterų armiją. Jei nepaslapstis, kiek metų turite?

— Kokia čia paslaptis. 31 metų. Aš galiu ne tik savo metus pasakyti, bet kad reikią ir dantis parodyti, kaip juos parodžiau komisijai norėdama įstoti į oficerius moterų armijoje. Esu aš telegrafo operatorė, armijoje manau galėsiu būti naudinga. Mano vyras (pavardė Haug) jau armijoje. Mes buvome vedę jau penkeri metai, jis išėjo į armiją, brolis išėjo ir aš einu.

— Nebijote, gali sužeisti — Mūsų kariuomenę užmuša kasdien ir tai kiek vyrų stoji savanoriais; ko aš bijoju? Norėjau patekti į oficerius, bet stojančių tiek daug, o priėmė nedaugiau.

— Ką vyras sako sužinojęs, kad išvažiavote?

— Ką jis sakys. Net mano tėvai nėra priešingi. Mama darbuojasi civilinės apsaugos — defense — darbuose. O man pačiai tie dalykai taipgi labai rūpi. Laukdama dienos kada reikės išvažiuoti savo bloke suorganizuavau jaunų vaikų komandas su kuriais vieną šeštadienį surinkome apie du tonus senos geležies ir kitokių dalykų, kuriuos ragina rinkti, o kitą šeštadienį su-

rinkome apie 4.000 popierių.

— Ar nesate davusi kraujo Raudonajam Kryžiui?

— Daviau jau tris kartus, — ir tą sakydama ji iš savo rankinuko ištraukė kortelę, kurioje buvo pažymėtos trys datos, kada ji davė po pantį kraujo. Ta savo auksa ji jau buvo nusipelnusi sidabrinę spilką. Ją parodydama kalbėjo:

— Vieną kraujo pantį daviau kaip tik per brolio gimtadienį. Jam taip ir parašiau: "Mano birthday present — pantis kraujo, bet linkiu Tau, Broli, jo negauti..."

Išgėbėjo du skėstančius. Ir vėl ji paieškojusi po rankinuką ištraukė ženklą, kad pasidarbavo kaip "Life saver": išgėbėjo du skėstančius.

— Ištraukiau vieną vaiką beskestantį ežere. Daviau vaikui į "dugną" ir paleidusi namo liečiau nelysti į gilų vandenį, — užbaigė ji

ta istoriją ir vėl toliau klausinėjama pasakojo:

— Kad esu priimta į moterų armiją gavau žinią kaip tik per savo gimtadienį. Tai mano laimingiausias gimtadienis. Tikrai dėkoju Dievui už tą gimtadienio dovaną.

— Bet žinai Tamsta, kur tik susirenka kelios moterys, ten dažnai būna nemažai triukšmo, kaip jums tenai seksis sutarti?

— To tai nebijau. Kiekviena turėsime žiūrėti savo darbo, daryt savo biznį ir bus gerai.

— O jei reikėtų kautynės dalyvauti?

— Ir nuo to neatsisakysime, eisime, kur tik norės kad moterys kautųsi.

Motina

Praslinko keletas dienų ir vėl pamačiau jos motutę.

— Na, kaip Tamstos karėvis?

— Ji jau išvažiavo į WAAC Training Center. Pasiėmė apsiaustą, pora batų, truputį drabužių ir išvažiavo. Pabučiavau, palaiminau, išlydėjau ir laukiu dabar žinios, — kaip jai ten, — ramiai kalbėjo motina.

Žinoma, mergaitės, moters vieta — šeimoje, bet ar mes galime neįvertinti jų aukos ir pasišventimo vien dėl to, jog jos moterys?!

K. J. Prunskis

Kas iš gerų pažadėjimų, jei nėra darbų. (Palan).

Būk darbštus, gyvenk su lig savo pajamų. Bet svarbiausia tai galvok.

PANAUDOKITE PROGĄ DIDELIO 'REMOVAL' IŠPARDAVIMO BUDRIKO DVIEJOSE KRAUTUVĖSE

JOS. F. BUDRIK,
INCORPORATED
3241 S. Halsted St.
Tel. CALumet 4591

Budriko radio programai būna:
sekmadieniais iš WCFL-1000 kil. radio stoties 9 val. vakare ir ketvirtadieniais iš WHFC-1450 kil. radio stoties 7 val. vak.

NULIUDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į —
ANTHONY B. PETKUS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNIŠKOS KOPLYCIOS JOSŲ PATOGUMUI:
1410 South 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICERO 2109
6812 So. Western Ave., Chicago
Telefonas Grovehill 0142
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
PRUZIN FUNERAL HOME
Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja.
PHONE: 9000 620 WEST 15TH AVENUE

PASKUTINIS PAGERBIMAS
JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius
AMBULANCE Dieną ir Naktį
4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE
Tel. YARDS 1741-1742
4332-34 SOUTH CALIFORNIA AVENUE
Tel. LAFayette 0727
RADIO PROGRAMAS — 8:00 val. Pirmadienį ir Ketvirtadienį. Vak. iš stoties WGES (1390), su Povilu Saltimieru.

CLASSIFIED ADS

"DRAUGO" DARBŲ SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT
137 No. Dearborn Street
Tel. RANDolph 9448-9449

HELP WANTED — VYRAI
VYRAI 30 — 55

Dirbti moderniškose "corrugated" bakų dirbtuvėse. Patyrimas nereikalingas. 55 centai į val. pradžiai. Viršvalandis jei norėsit. Atsiskaityti nuo 9 iki 11 ryto ir nuo 2 iki 5 po pietų.
J. H. STONE & SONS
4200 W. 42nd Place

REIKIA VYRŲ
Mes išmokinsim jus gerai apmokamam darbiui. Alga mokama ir laike mokymo.
100 NUOS. KARO DARBAI
2743 W. 36TH PLACE

VYRŲ — keleta reikalinga. Aktyvus, stiprus ir suvėrus 55 metų. Pajamų prie mokymo, dirbti kaip mokymantis aktyvūs išdirbėjai ir aktyvūs stiklininkai. Pastovūs darbai, puiki progą. Pradinė alga \$60.00 mėnesiui.
THE HOUSE OF VISION
30 N. Michigan

DIE MAKERS — patyrę prie išdirbimo mažos produkcijos dies ir fixtures. Gera rata mokėties. Over-time. Atsiskaityti j —
HOWARD B. JONES
2300 Wabasha

CABINET MAKERS ir MACHINE HANDS reikalingi. Atsiskaityti sekant: —
1832 W. HUBBARD

AUTOMOTIVE MASINISTAI. Parts, Jobber, patyrimas. Gera užmokestis. Atostogos, nuolatiniai darbai.
MOTIVE PARTS OF AMERICA, Inc.
223 West 63rd Street

PLATINKITE "DRAUGĄ"

HELP WANTED — MOTERYS

MERGINOS prie lengvų dirbtuvų darbu. 35 centai į valandą ir laikas ir pusė už šeštadienio darbus. Klausite dėl Louis Byron sekant: —
MOTIVE PARTS CO. OF AMERICA, Incorporated
1920 So. Michigan Avenue

MERGINOS
Lengvas ir švarus darbas iki Kalėdų. Patyrimas nereikalingas. Atsiskaityti sekant: —
1300 JACKSON BLVD.

MERGINOS 17 — 35
Prie lengvų dirbtuvų darbu moderniškose "corrugated" bakų dirbtuvėse. 45 centai į val. pradžiai. Viršvalandis jei norėsit. Atsiskaityti nuo 9 iki 11 ryto ir nuo 2 iki 5 po pietų.
J. H. STONE & SONS
4200 W. 42nd Place

MERGINOS 17 — 35
Prie švarių ir lengvų dirbtuvų darbu. Patyrimas nereikalingas. Valandinė mokesčio rata mokama kompanijos laike mokymo. Labai gera transportacija. Atsineškite gimimo ir krikšto liudijimą. Atsiskaityti tarp 8 ryto iki 4:30 val. popiet laike paprastai diena.
HUMP HAIRPIN MFG. CO.
1936 So. Prairie

Mažas meilės lašelis reiškia daugiau, kaip visa jūra įvairių žinojimų.

A. + A.
KAZIMIERAS VENCKUS
Gyveno: 4624 S. Paulina St.
Mirė lapkr. 16 d. 1942 m., 10 val. ryto, sulaukęs pusės amž.

Gimęs Lietuvoje. Kilo iš Tauragės apskr. Šilalės parapijos. Levekių kaimo. Amerikoje išgyveno 40 metų.

Paliko dideliame nuliūdime: 2 sūnus Walter ir marčia Alise, ir Adolof; dukterį Ursulę (Šv. Pranciškaus vienuolė); anūke Sandra, broli Joną ir jo sūnus; seserį Ursulę Petrusienę ir jos sūnus; svogerę Marijoną ir svogerę Stanislovą Kibartus ir jo sūnus; svogerę Lenacą Katską; ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks penktadienį, lapkr. 20 d. Iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atvydęs J. Šv. Kryžiaus par. bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnai, Marti, Duktė, Anūktė, Brolis, Sesuo, Svogerka, Svogeraitė, ir Giminės.

Laid. direkt. John F. Eudeikis, tel. YARDS 1741.

(Prašome gėlių nesigsti.)

PATYRUSIOS LEATHERS OPERATORĖS

Prie Single Needle ir Double Needle mašinų ir prie Post Mašinų. Galima uždirbti iki \$35.00 į savaitę. Dienomis ir naktimis shiftai.

100 NUOS. KARO DARBAI
CHAS. F. CLARK, INC.
1403 W. Congress St.

OPERATORIAI
Patyrusios prie single needle mašinų. Tiesiogiai reikalingos PINKERS ir FRONT MAKERS prie išdirbimo skalbiamų drabužių. Nuolatiniai darbai, aukščiausia užmokestis.

LIBMAN MFG. CO.
1550 No. Dayton Street
(Tik 1 bl. nuo Halsted St.—North Ave.—Clayburn Ave.—"L" stoties.)

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI KRAUTUVĖ
Randant gerą vietą, netoli McKinley Park. Labai gerti įrengimai. Pardavimui prieštasi — ilga. Kreipkitės prie: Mr. Walter Nutow, 2200 W. 37th St., Chicago, Ill., tel. LAFayette 6098.

Meilė duoda šviesos darbui. (ANON).

Gerai prisivalgius mokyti nenorima. (Senovės priežodis).

kalaui visko tik iš savęs, o niekingas reikalauja visko iš visų. (Kinų posakis).

SKELBKITĖS "DRAUGĖ"

A. + A.
RONALD GEDMINSKAS
Mirė lapkr. 15 d. 1942 m., 6:20 val. vak., sulaukęs šešių ir pusę mėnesių amžiaus.

Gimęs bal. 28 d. Chicago, Illinois.

Paliko dideliame nuliūdime: motiną Marijoną (po tėvų Stanaitė) ir tėvą Stanislovą; sesutę Mary Ann; tėvukus — Juozapą ir Anelę Gedminskus; dėdę Juozapą Gedminską; krikšto tėvus — Walter Sanders ir Emily Gedminskas; ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas namuose: 4135 S. Rockwell St. Laidotuvės įvyks trečiadienį, lapkr. 18 d. Iš namų 8:30 val. ryto bus atvydęs J. Šv. Krišto Pradėjimo švenčiausios Panelės par. bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Motina, Tėvas, Sesutė, Tėvukai, Dėdė, Krikšto Tėvai ir Giminės.

Laid. direkt. John F. Eudeikis, tel. YARDS 1741.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos.
AMBULANCE
Patarnavimas
Dieną ir Naktį.
Mes Turime
Koplyčias
Visose Miesto
Dalyse.

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone FULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS
3334 SO. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

MAŽEIKAS **EVANAUSKAS**
3319 LITUANICA AVE. Phones YARDS 1138-39

LACHAWICZ IR SUNUS
SKYRIUS 42-44 E. 108th ST. Tel. FULLMAN 1276
2314 WEST 23rd PLACE Phone CANAL 2515

A. + A.

PRANCIŠKUS SAUDARGAS

Gyveno: 4538 So. Hermitage Avenue.

Mirė lapkr. 15 d. 1942 m., 6:00 val. vak., sulaukęs pusės amžiaus.

Gimęs Lietuvoje. Kilo iš Telšų apskr. Rytavos parapijos. Pininkų kaimo. Amerikoje išgyveno 28 metus.

Paliko dideliame nuliūdime: moterį Marijoną (po tėvų Narvalaitė); dukterį Bronislavą ir sūnų Dominiką Gilbert; 2 pussesėles — Barbora Williams ir jos sūnus; ir Magdalę Kaulakę ir jos sūnus. ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, lapkr. 19 d. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atvydęs J. Šv. Kryžiaus par. bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Moteris, Duktė, Sesutė, Pussesėlės, Giminės.

Laid. direkt. John F. Eudeikis — tel. YARDS 1741.

SKAITYKITE "DRAUGĄ"

(Isteigta 1889 m.).
PETER TROOST MONUMENT CO.
MENISKI — VERTINGI
PAMINKLAI
MAUZOLEJAI
ZENKLAI
PASITIKĖJIMO MUMIS
REKORDAS
Si firma virš 50 m. tos pačios šeimoms rankose!
PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST.
Memorials Erected Anywhere
Workmanship and Material Unexcelled — and Obtainable at Lowest Prices.
BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVING!
KREIPKITĖS PRIE LIETUVIO
JOHN W. PACHANKIS
Member of the Lithuanian Chamber of Commerce.
MODERNI IŠVILNĖ PARODA: 4535 W. Washington Blvd. Tel. ESTebrook 3645
REZIDENCIJA: 5919 South Troy St. Tel. REPUBLIC 4298
VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; Šeštadienį ir Sekm. 9-6 val.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays

A member of the Catholic Press Association

Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00. Single Copy — 3 cents.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina: Jungt. Valst. Amerikos Valstybėse: Mėtam — \$6.00; Pusei Metų — \$3.50; Trims Mėnesiams — \$2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei Metų — \$4.00. Pavienių numeris — 3c. Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus

Bendradarbiams ir korespondentams raštų negražiname, jei nepašaloma tai padaryti ir neprišūnčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taistyti ir trumpinti visus prisiunčiamus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuostatais. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašoma mašinėle), paliekant didelius tarpus patalysmams, ir vengiant polemikos ar asmeniškomų. Pasenusios korespondencijos laikraštis nedėdamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Latvijos Nepriklausomybės sukaktis

Latvių tauta šiandien mini labai reikšmingą sukaktį. Lygiai prieš 25 metus Latvių Tautinė Taryba paskelbė Latvijos Nepriklausomybės Aktą.

Latvijos laisvės, platesnės autonomijos idėja kilo 1917 m. liepos mėnesį. Tai idėjai pradžiavė vykstantieji Rusijos suirimai. Bet tuo laiku atsirado ir partizanai, kurie stovėjo už visišką Latvijos nepriklausomybę. Tačiau dauguma latvių buvo už tai, kad dalyvauti visos Rusijos steigiamojo seimo rinkimuose ir, tuo keliu einant, gauti legalų pagrindą savo krašto plačiai savivaldai.

Bet Rusijos gyvenimas greitai keitėsi. Revoliucija plito. Bolševikų įtaka didėjo. Leninas ir Trockis, dirbdami už vokiečių pinigų ir vesdami Rusiją prie atskiros taikos su Vokietija, latvių sąjūdį pakreipė kita kryptimi. Latviai, bijodami, kad bolševikai, besiderdami su vokiečiais, "nepaaukotų" Latvijos Vokietijai, kurių žiaurumus latviai iš seno žinojo, nebematė kito kelio, kaip griežtai atsakyti visokių ryšių su Rusija ir paskelbti nepriklausomybę. Tuo pačiu latviai atmetė atskiros taikos su Vokietija idėją ir nutarė pasilikti su santarvininkais.

ŽYGIAI Į LAISVĘ

Tas Latvijos Nepriklausomybės Aktas buvo paskelbtas 1917 m. lapkričio 18 d.

Pažymėtina, kad Latvija pirmą pripažinimą laimėjo 1918 m. lapkričio 11 d. (Paliaubų Diena). Tą dieną lordas Balfour Didžiosios Britanijos vyriausybės vardu pripažino Latvių Tautinę Tarybą, kaip provizorinę vyriausybę ir Zigfridą Meierovics, kaip jos atstovą. 1918 m. lapkričio 18 d. sustiprinta taryba ir jos pirmininku išrinktas J. Čakste ir vice pirmininku G. Zemgals. Tą pačią dieną buvo sudaryta ir vyriausybė, kurios pirškin atstojas Karlis Ulmanis, savo laiku buvęs profesorium Nebraskos teisto universitete. Jis buvo vyriausybės priešakyje ir tada, kai Sovietų armija 1940 m. įsiveržė į Baltijos kraštus.

Paskelbus nepriklausomybę ir sudarius vyriausybę, latvių tautos vargai neužsibaigė. Kaip visos kitos Baltijos valstybės, taip ir Latvija turėjo pralieti kraują, kad įgyvendinti paskelbtąjį aktą.

BOLŠEVIKŲ INVAZIJA

Bolševikai, užgrobę Rusijos valdžią į savo rankas, užsimojo vėl prijungti prie Rusijos visas tas tautas, kurios buvo paskelbusios savo nepriklausomybę. 1918 m. gruodžio mėnesį bolševikų armija įsiveržė Latvijoje ir užėmė Rygą 1919 m. sausio 3 d. Jauna latvių kariuomenė buvo priversta pasitraukti, tačiau Rygą atsiėmė 1919 m. gegužės 22 d. Po didelių ir kruvinių mūšių latvių kariai bolševikus iš Latvijos visai išvijo 1920 m. sausio mėnesį. Kovoms dėl Latvijos nepriklausomybės vadovavo gen. Janis Balodis, vėliau buvęs karo ministru ir vice prezidentu.

Nugalėjus ir rusų bolševikų ir vokiečių bermontininkų užpuolimus, Latvija 1920 m. pasirašė taikos sutartį ir su Rusija ir su Vokietija.

DE JURE PRIPAŽINIMAS

1922 m. vasario 15 d. Latvijos Steigiamasis Seimas priėmė respublikos konstituciją.

Visos didžiosios Europos valstybės Latvijai de jure pripažinimą davė 1921 m. sausio 26 d. Jungtinės Amerikos Valstybės ją, drauge su Lietuva ir Estija, pripažino 1922 m. liepos 22 d. 1922 m. gegužės 30 d. Latvijos vyriausybė pasirašė konkordatą su Šventuoju Sostu.

Pažymėtina, kad 1923 m. tarp Latvijos ir Estijos buvo pasirašyta artimo bendradarbiavimo arba sąjungos sutartis. 1934 m. tarp visų trijų Baltijos valstybių (Lietuvos, Latvijos ir Estijos) buvo pasirašyta arti-

mesnio bendradarbiavimo ir geresnio susipratimo sutartis. Latviai visada buvo Baltijos Unijos šalininkai.

PAŽANGA

Gyvendama laisvu ir nepriklausomu gyvenimu, Latvija, taip kaip ir kitos Baltijos valstybės, padarė labai didelę pažangą ekonominiu, socialiniu ir kultūriniu atžvilgiu. Žemės reforma, ūkių modernizavimas, net elektrifikavimas aukštai iškėlė žemės ūkio produkciją. Kooperatyvai, laivininkystė ekonominiai kraštą stiprina. Tuoju įvestas priverstinis mokslas pradžios mokyklose, išauginta 138 gimnazijos ir kitokios mokslo įstaigos. Rygos universitetas turėjo 8,000 studentų.

OKUPACIJA

Bet tam Latvijos žmonių laisvė ir nepriklausomo gyvenimo džiaugsmui, tai pažangai padarė galą bolševikų okupacija 1940 m. birželio 17 d. Ji drauge su kitomis kaimyninėmis valstybėmis — Lietuva, Estija ir Lenkija buvo okupuota. 1941 m. ją pasigrobė kiti okupantai — vokiečiai. Ji, kaip ir keliolika kitų tautų, tapo antro pasaulinio karo auka. Bet ji turi didelės išsilavinimo vilties. Ji tiki, kad Atlanto Čarterio dėsniai tai nėra tušti žodžiai, bet po karo jie bus pritaikinti prie visų šiandien pavergtų tautų.

Šių reikšmingų sukaktuvių proga, mes linkime savo broliškai latvių tautai kantieji išskentėti žiauriai ir kruviną Vokietijos nacių okupaciją ir, sutriuškinus nacių jėgas ir japonų militarizmą, ir vėl grįžti į laisvę, nepriklausomą gyvenimą, atsistatyti iš griuvėsių ir vėl daryti tokią pažangą, kokia buvo daroma tarp 1918 ir 1940 metų.

Smagios žinios iš Pacifiko fronto

Prieš pora dienų Solomons salose būvis atrodė gana liūdnai. Nedaug teturėjome iš ten pranešimų, tačiau ir iš to galima buvo numanyti, kad japonai yra užsimoję užkariauti visą Guadalcanal ir dėl to ton kryptin sutraukia dideles savo jėgas. Ne be reikalo ir vyriausybės ir militarinėse Amerikos sferose buvo didelio susirūpinimo.

Tačiau vakar Amerikos visuomenė ir, žinoma, tuo labiau vyriausybė ir kariuomenės vadovybė buvo pradžiuginta nepaprastai geromis žiniomis iš Pacifiko fronto. Amerikos narsieji kariai lėktuvais ir karo laivais sudaužė japonų 23 karo laivus, daug kitų laivų sugadino. Tuo būdu milžiniškas prieš kariuomenės ir amunicijos transportas nugramzdintas okeano dugnan.

Japonijai užduotas toks smūgis, nuo kurio sunku jai bus atsipeikėti. Solomons salose jų pozicija susilpnėja, nes japonų esamoms ten jėgoms pagalba nepribus. Amerikiečių gi nuotaka pakyla ir jie galės priešą stumti lauk iš tų salų. Svarbiausiais yra tas, kad karo žinovų nuomone, amerikiečių nuakandintame transporte japonai turėjo geriausią savo jėgas.

Geros žinios ir Naujojo Guinejoje. Ten amerikiečių karo jėgos susijungė su kovingais australiečiais ir paties vyriausiojo karo vado gen. Douglas MacArthur vadovaujami, užduoda japonams mirtinus smūgius.

Džiugu, kad ir kiniečiai nesnaudžia. Vakare gautomis žiniomis, ir jie japonus pastūmėjo atgal ir jiems daug nuostolių pridarė.

Garbė Amerikos kariams!

Jų narsūs ir sėkmingi žygiai karo laukuose, puikiai nuteikia visą Amerikos visuomenę ir skatina dar labiau dirbti, aukoti ir aukotis, kad kariai visu kuo būtų aprūpinti.

Užgyrė mūsų darbą

Praėjusį sekmadienį buvusioj Chicagos ir apylinkių latvių katalikų konferencijoj priimtas toks nutarimas:

"Norėdami tinkamu būdu pagerbti lietuvių karius, tarnaujančius U. S. kariuomenėj ir kariaujančius įvairiuose karo frontuose dėl Amerikos demokratijos išlaikymo, dėl visų tautų ir Lietuvos išlaisvinimo, užgiriame dienraščio "Draugo" užsimojimą surinkti visų karių fotografijas, išleisti jų albumą ir prieš tai jas dėti į karių skyrių dienraštyje. Raginame veikėjus padėti "Draugo" vadovybei šį reikalą atlikti ir greitai ir tinkamai."

Turėdami organizuotosios visuomenės tokį malonų pritarimą ir paramą, drąsiau ir sistematingiau dirbsime pradėtąjį darbą.

Mūsų kariai turi būti pagerbti, nes jie savo brangiausią turtą — gyvybę yra pasiryžę aukoti savo krašto gerovei ir Lietuvos išlaisvinimui.

Visi pripažįstame, kad Lietuvą reikia išlaisvinti ir atstatyti jos nepriklausomybę. Tai kodėl neskirti šiam tikslui visų mūsų parengimų bent 10-tą procentą? Tai daro Marianopolio Kolegijos vadovybė.

Girdėk viską, matyk viską, žinok viską — skaityk dienraštį "Draugą".

Lietuviai bolševikai Chicagoje praėjusį sekmadienį minėjo Sovietų Rusijos 25 metų sukaktuvės.

Minėjimas praėjo tokia dvasia, kokios dvasios žmonės jį rengė.

Jis buvo rusiškas.

Salėje nebuvo Lietuvos vėliavos, bet rusiškoji, bolševikiškoji.

Mitingas užbaigtas ne Lietuvos himnu, bet Sovietų Rusijos himnu.

Bolševikai galėjo minėti Sovietų Rusijos sukaktį. Galėjo ir aukas Rusijai rinkti, nes šiuo momentu aukos jai yra reikalingos.

Tačiau geri lietuviai nebūtų vengę lietuviškumo, nebūtų vietoj Lietuvos vėliavos — svetimą vėliavą iškėlę, vietoj Lietuvos — Sovietų himną dainavę.

Bet sukaktuvių rengėjai jau seniai yra išsižadę lietuviybės, jau seniai dirba prieš Lietuvos nepriklausomybę.

Dėl to iš jų nieko kito, kaip tik rusiškojo bolševikiškumo ir tegalima buvo sulaukti.

Pasirodo, kad tą lietuvių bolševikų parengimą tvarkė ne vien lietuviai.

Čikagiškis bolševikų laikraštis rašo:

"Už šį darbą kreditas eina komiteto sekretoriui R. Baranikui. Jis tikrai sunkiai dirbo tam tikslui."

Kas yra R. Baranikas?

Mes nežinome ir ne taip jau įdomu žinoti. Vienas dalykas aiškus, kad jis nelietuvis. Dėl to jis ir pasirūpino, kad tame parengime lietuviškumo nebūtų.

Ta proga reikia priminti, kad visą lietuvių bolševikų veiklą diriguoja ne lietuviai, bet kitataučiai.

Šios nelietuviškos dvasios ir nelietuviško nusistatymo žmonės dar drįsta organizuoti kažin kokią "lietuvių karo pergalės" konferenciją, kuri būsianti kitą sekmadienį.

Po svietą pasidairius

Visokie figeriai tenka mano delnui figeriuoti ir šimtą nuosimčių gerai išfigeriuoti. Ale šio, kurį šia diedu dedu jums ant savo delno, niekaip nevalioju. Stai, tas figeris.

Čikagos lietuviški balšavi kai pasigyrė, kad praeitą nedėlią Lietuvių Auditorijoje Stalino apkarunavojime Rusijos caru bilijušo celebracijoje buvo daug žmonių, o Naujienų koncerte, Sokol Hall, sako, buvo... pišš. Dar didesnis, valug balšavikų, Naujienų koncerte pasidarė pišš, kai daugelis, nelaukę galo, paliko Sokol Hall ir nuvyko į Lietuvių Auditoriją Staliną vinšavoti.

O Naujienos tą pačią dieną didelėmis literomis para

(Iš "Draugo", 1917 metų lapkričio 18 d.)

Bolševikai dar Petrograde... Sumušta Kerenskio armija buvo priversta atsitraukti, bet dabar ji vėl žengianti prieš bolševikus. Kiti pranešimai sako, kad Leninas ir Trockis pradeda netekti minios įtakos.

Nė vienas padorus ir sąmoningas lietuvis nesutiks dalyvauti drauge su tais, kurie dirba prieš Lietuvos nepriklausomybę, kurie trokšta, kad Lietuvą niekuomet jau nebebūtų laisva, bet svetimųjų vergė.

Taurieji ir sąmoningieji lietuviai turi savas organizacijas, savus komitetus ir ten jie dirba. Su tautos išsigimėliais jiems nepakeliui.

šė, kad stalincų parengime, Lietuvių Auditorijoj, buvo... pišš.

Cia mano delnas ir daro givap. Jeigu Stalino vinšavo jime buvo pišš net tuomet, kai daugelis iš Naujienų koncerto suvažiavo, tai kokis pas balšavikus Stalino vinšavojime buvo pišš tuomet, kai tie daugelis dar buvo Sokol Hall ir klausas Naujienų koncerto.

Gal, jūs, tavorščiai, išfigeriuotumėte tą lietuviškų cecilistų ir balšavikų vienytiems rašoma pišš.

Zecerio figeris. Šitaip yra, prof. Kampininke. Amerikonių tarpe labai dažnai išgirsti sakant: "You nut!" Gavęs tokį šūkį šis jam atkerta: "You double nut!" Taigi, čia: jei Naujienų koncerte buvo pišš, tai Stalino vinšavojime buvo double pišš.

Iš San Francisco, Calif., pasiekė mano delną naujiena, kad Mrs. Jerome Landfield, kilusi iš Loubanoff Rostowsky, Rusijos carų giminės, metus pamėgtąjį gėlininkystės užsiėmimą, nuėjo dirbti į Marie Island Navy Yard, kad padėtų Amerikai greičiau Hitlerį nugaltėti.

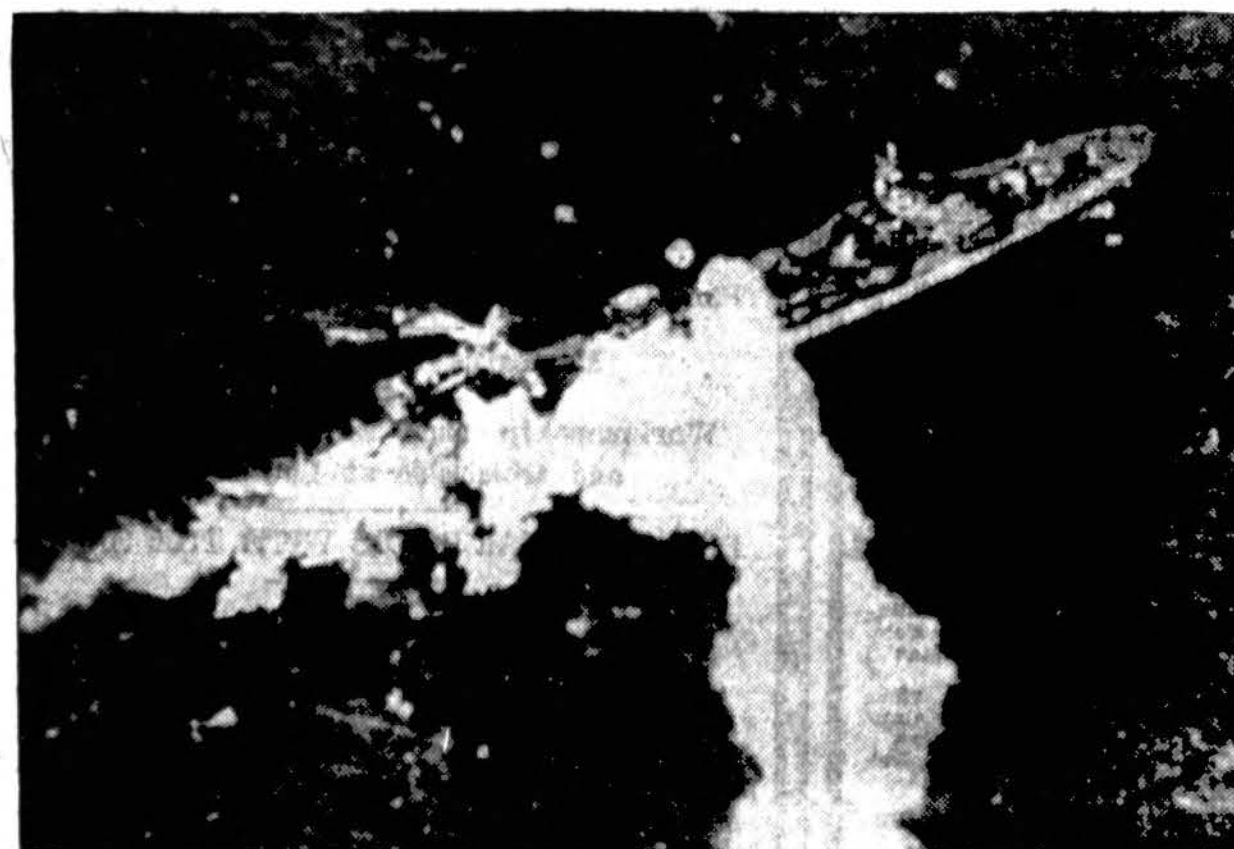
Koks gražus, tavorščiai, priklodas lietuviškų balšavikų kunigaikščiams: Bimbams, Vabalams, Mizarams! Tikrų kunigaikščių ainiai eina į fabrikus, laivų dokus, kad padėtų Amerikai laimėti karą, o čia, lietuviški proletarai važinėja po Kaliforniją, valgo, geria ir miega ir sako daugiausiai prisideda prie sutriuškinimo Hitlerio ašies.

Nevertas yra tas žmogus saldybės,

Kas neragavo niekados kartybės. ("Zvaigždė").

—Fight Tuberculosis—
Buy and Use Christmas Seals

LĖKTUVAI PADEDA LAIVŲ NUI MUŠTI JAPONUS

Skrajojanti tvirtovė (Flying Fortresses) pataikė į japonų naikintuvą, kada buvo puolamas japonų laivynas New Britain ir New Guinea vandenys. Vienas iš dviejų japonų naikintuvų buvo vėliau subombarduotas, čia matome jį liepsnose ir skęstant.

CHICAGOJE IR APYLINKSE

Chicagos lietuvės
talkininkauja kovoj
dėl tautų laisvės

(LKFSB) Net penkis Raudonojo Kryžiaus vienetus yra sudariusios lietuvės įvairiose Čikagos dalyse. Vienas iš jų susiorganizavo net pirma negu Amerika įstojo į karą, o kiti keturi — š. m. sausio mėnesyje. Iš viso prie jų vieneto dirba 478 lietuvės. Iki pereinamojo mėnesio jos yra išdėstusios 60,345 darbo valandas ir padarė 1,900 siuvinių, 1,061 mezginių ir 21-188 bndažius. Be to buvo lietuvų, kurios lankė specialius kursus: pirmosios pagalbos kursus baigė 174 lietuvės, slaugymo — 152, maisto paruošimo — 40. Daug lietuvų davė savojo kraujo, kad jis reikale būtų panaudotas sužeistoms Amerikos kariams. Iš minėtų lietuviškųjų Raud. Kryžiaus vienetų kraujo davė 86 narės, pakartotinai kraujo davė 5 narės, o po tris kartus davė 2 narės. Tų penkių vienetų narės sukle Raudonojo Kryžiaus reikalams \$4,084. Tikrumoje Čikagos lietuviai yra nuveikę talkindami Raudonajam Kryžiui žymiai daugiau, bet nevisi priklauso prie tų lietuviškųjų Raud. Kryžiaus vienetų ir neįmanoma surinkti pilna statistika. Daug lietuvių Čikagoje talkina Raud. Kryžiui savo automobiliais ar eidami šoferių pareigas, kiti dirba kaip kalbėtojai, štabo nariai — pagalbininkai, pirmosios pagalbos instruktoriai ar mokytojai slaugymo ir maisto paruošimo kursuose. Malonu pažymėti, kad prie visų šių darbų aktyviai prisideda ir Lietuvos konsulo Čikagoje žmona Juoz. Daužvardienė.

Kas bus Dievo Apvaizdos parapijoj lapkričio 22?

Kas bus? Ogi metinis parapijos bankietas, prie kurio labai stropiai ruošiasi klebonas, parapijos komitetas ir visi parapijonai. Jei kas nori žinoti smulkiai apie bankietą, prašomas perskaityti kas žemiau seka:

1. Salės durys bus atidarytos 5 valandą.
2. 6-tą valandą pradėsime valgyti vakarienę.
3. 7 valandą bus rodomi jud. kalbantieji paveikslai: "And That Made the Difference". Paveikslai bus labai įdomūs ir gražūs.
4. Apie 8 valandą bus pasveikinimas visų motinelių ir tėvelių, kurių sūnūs jau tarnauja šios šalies kariuomenėje ir laimė \$50.00.
5. Po programos 8:30 val. bus pasilinksminimas su muzika ir šokiais.
6. Bankieto garbės svečiai bus visi tėveliai ir visos motinėlės, kurių sūnūs tarnauja Uncle Sam's kariuomenėje.
7. Visi parapijonai gaus atvirutę, ant kurios ras vietos pažymėt, keli dalyvaus bankiete. Atvirutę parapijos raštine turi pasiekti prieš vakarienę.

Bankieto tikietų galima gauti parapijos raštine, arba bankieto vakare įeinant į svetainę prie durų. Visi būsim parapijos bankiete. Rezervuokime iš anksto sau vietas. Koresp.

Kvietimas

Cicero. — Draugystė Dievo Motinos Sopulingos mini 30 metų gyvavimo sukaktį sekmadienį, lapkr. 22 d. Nuširdžiai kviečia Ciceros ir Chicago lietuvių — kunigus, profesionalus, biznierių, draugystės narses dalyvauti bankiete su programa 6:30 v. v. Programa bus graži. Išpildys Marquette Park parapijos vikaro kun. A. Zakarausko išlavinta grupė.

Visos komisijos narės deda pastangų, kad puikiai viską įvykdžius. Bet daugiausia darbo įdėjus yra K. Zakarauskienė, kun. Zakarausko motinėle ir K. Nartoniene. Šios dvi narės su dideliu rūpestiu darbuojas, kad turėti gerų sekmių. A. J.

Zmogaus sielos spinduliai ir šėšėliai atspindi jo kalboje.

AMERIKIECIUS IR AUSTRALIECIUS SUTINKA VIETOS MERGAITES

"Draugas" Acmu telppaam.

Grupė New Guinea mergaičių, sėdinčių prie džunglių namo, atrodo yra susidomėjusios Amerikos ir Australijos kariais, kurie joms siūlo cigaretes. New Guinea vietos gyventojai kooperuoja su sąjungininkų kariuomene kovos kampanijoje prieš japonus ir padeda išvartyti iš šios salos japonus.

Attention to the Lithuanian parents of boys 18 and 19 years old

The Lithuanian Group vice, an Army Information Office has been created in the 333 North Michigan Building, at the corner of Michigan Blvd., and Wacker Drive. This office is open from 8:00 a. m. to 8:00 p. m. every day and from 8:00 a. m. to 6 p. m. on Sundays. Representatives of each of the branches of the service are in the office and may be consulted by any of the men and their parents.

The branches represented are: Corps of Engineers, Medical Dept., Quartermaster Corps, Ordnance Department, Infantry, Field Artillery, Armored Forces, Cavalry, Signal Corps, Air Forces, Corps of Military Police, Chemical Warfare

Lithuanian groups following the announcements of the president of the United States, officials of the War Department, and the specific request of General Aurnand will endeavor to reach as many as possible of their young men to tell them of the Army's program.

At this time, the Army offers to any 18 or 19 year old men, the privilege of choosing any one of 13 branches of the service. With the exception of a few highly trained specialists, this is the only group that has this privilege.

To assist these young men and their parents in becoming acquainted with the Army and with these various branches of the service,

Service, Coast Artillery Corps.

Each of the national groups on the days on which they have assumed responsibility for promoting this campaign will endeavor to interest the young men of their national origin, as well as their parents, to come down to this office. It is not necessary to enlist. This is an opportunity to learn of the advantages that the Army has to offer.

In all cases, before men of this age may be formally enlisted in the Army, they must have their parents' consent in writing, must meet the necessary physical qualifications and pass the other usual tests prior to being sworn in. Those who are anxious to serve, after they have been satisfied that they have found the proper branch of the Army, are assured that their exa-

SKELBKITES "DRAUGE"

WHOLESALE LIQUOR ISTAIGA

Invitojame po visą Chicago.

REMKITE SENA LIETUVIŲ DRAUGĄ.

N. KANTER, INC.

MUTUAL LIQUOR CO.

4707 So. Halsted St.

Telefonas: BOULEVARD 0914

Plunksnų Kaldras

PADAROME IS JUŠŲ FATALŲ —

Kai perkate materialą iš mūsų krautuvės — už tikrai \$1.50

LANGAMS APDENGALAI —

Drapes — priitaikomi VETUL

Didelis Pasirinkimas Ferankų, Draperių, Viršutinių Apdengalų Materialo.

BECK'S DEPT. STORE, Inc.

3221-25 S. HALSTED ST.

Phone: YARDS 4778

Visas darbas ir prekės yra pilnai garantuota.

WHOLESALE FURNITURE BROKER

Dining Room Sets — Parlor Sets — Bedroom Sets — Bays — Radios — Refrigerators — Washers — Mangles — and Stoves.

Nationally advertised items.

ALEX ALESAUSKAS and SONS

FACTORY REPRESENTATIVE

6343 South Western Avenue, Chicago

Telefonas — REPUBLIC 6051

TRIANGLE RANGE OIL

Kristaliniai balta range alyva dėl mitynos liepsnos burnerių švariai dega!

Mes turime savo stake visokios rūšies alyvos dėl burnerių, namų vartojimui ar industrijoje. Mūsų didelis stakas ir moderniški materialai mūsų trokuose užtikrina geriausią patarnavimą.

TRIANGLE OIL COMPANY

2430 West 26th Street

Chicago, Ill., Tel. CAN. 2020

mination and test can be completed in 2 days and that they may leave for immediate training within 48 hours after they have completed the necessary details.

Anthony H. Kasper, Recruiting Chairman for Lithuanian Group.

Town of Lake. — Pranešimas "Lietuviškos Vestuvės" lošėjams. Visi, kurie prisizadėję dalyvauti lošime sekmadienį, lapkričio 22 d., kviečiame lankyti praktikas antradienio vakare, lapkr. 17 d. Praktikos bus svetainėje pusė po septynių valandą vakare. Koresp.

"KUNIGAS J. NAVICKAS

Jo gyvenimo ir asmens
bruožai"

Tokia antraštė knyga, kun. Dr. K. Urbonavičiaus parašyta, jau rengiama spausdinti. Knyga puošė bent 20 paveikslų iš a. a. kun. J. Navicko gyvenimo.

Ši knyga pirmoje eilėje skiriama kun. J. Navicko Fondo Nariams ir Rėmėjams, kurie gaus ją dovanai ir kurių vardai bus paskelbti knygos gale.

A. a. kun. Jono Navicko gerbėjai prašomi skubiai rašyti į jo vardo Fondą, kad jų vardai laiku galėtų tilpti leidžiamoje knygoje.

Fondo ir leidžiamos knygos reikalais reikia kreiptis arba į kun. K. Rėklaitį, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, I. l. arba į kun. J. Vašką, Marianapolis College, Thompson, Conn.

Gražiausias Pasirinkimas Jaunavedėms

SUKNELIŲ PRIEINAMOMIS KAINOMIS

PILNAS PASIRINKIMAS SUKNELIŲ — SERMĖGŲ — SIUTŲ IR KAILIŲ

Jaunavedėms šyrai ir Suknelės Mūsų Specialybė

Labai geros rūšies moterų kailiniai, kailiukais papuoštai arba cloth kotali parduoda nužumintomis kainomis.

ATEIKITE IR PATYS PAMATYKITE SHANDIEN!

PEOPLES CLOAK and BRIDAL SHOP

1711 W. 47th St.

Yards 2588

Mrs. K. P. Dziubak ir Duklė, Sav.

NEŽINANT KUR BUNA — NAMUOSE — SVEIGUOSE — AR VAIKINANT LAUKUOSE — VISA CHICAGO IR APYLINKSE LIETUVIA KASDIEN SU ATYDA KLAUSOMI:

MARGUTIS

RADIO LAIKRASCIO PROGRAMŲ!

Vienintelis ir Smagiausias Vakarinis Lietuvių Programas Amerikoje!

— VIENUOLIKTI METAI! — SEKMADIENIAIS 1 val. p. p. KITOSIOS Dienomis 9:30 v. vak. PENKTADIENIAIS 7 v. v.

WHFC-1450 kil.

6755 So. Western Avenue

Phone: GROVELL 2242

\$100,000 STOCK LIQUIDATION PARDAVIMAS

SIDAI su dvejomis kainomis, 100% vlininiai, \$5.00 \$22.00 vertės "close out" kaina. Pirkite dabar ir sutaupykite pinigų.

VYRU ŽIEMINIAI O'COATS, \$29.50 vertės, parduoda dabar už \$14.50

MOTERŲ IR MERGINŲ AUDEKLINIAI SPORT COATS. Puikiai pasiūti. Tikra vertė nuo \$15.00 iki \$35.00. Parduoda dabar nuo \$9.75 iki \$16.75

FUR COATS, \$75.00 vertės, Parduoda po tikrai \$29.00

VAIKŲ DRABUŽIAI, Vilkams 4 šmūtų vlininiai siūtai, \$15 vert. sužemint. kaina \$6.95 ir \$8.95

MERGAICIŲ KOTAI ir DRESSES NEPAFRASTAI NUŽUMINTOMIS KAINOMIS. Dresės vertos \$3.95, parduoda po tikrai \$1.98

\$15.00 vertės KOTAI, parduoda po tikrai \$8.75

GABEL'S CLOTHING STORE

733 Maxwell St.

ATDARA KAS VAKARAS IR VISĄ DIENĄ SEKMADIENIAIS

DIDELIS ĮPARDAVILAS MUSU MILŽINKO STARO MUŠKALINIŲ INSTRUMENTŲ.

PASINAUDOKIT PROGA DABAR KOL DAR NEĮPARDUOTI

TUBOS, CLARINETAI, TRUMPONAI, SAKAPHONAI, FLUTES su "cases" — \$35.00, \$37.50, \$45.00 ir \$75.00. Visi garantuoti lengvam grojimui.

KONCERTŲ GITARAI, SPANISKI MANDOLINAI, BANJOS, SMUKLOS, TENOR BANJOS — \$6.50, \$8.50, \$12.50 iki \$45.00.

STRUUNINIAI BARAI — \$99.00, \$125.00 ir \$150.00. BASO UŽDENGALAI — \$12.00. SMUCELAI SMUKLOMS, STRUUNINIAMS BASAMS, VIOLAS ir CELLO — \$1.50, \$3.00, \$5.00, \$10.00 ir \$15.00. Striunos dvi vietoje, viena dvi instrumentai. BASS DRUMS, SNARE DRUMS — \$3.50, \$5.50, \$10.00. PEDALS, HI BOYS, CYMBOLS, DRUM HEADS patalomi juma palankiai. MOUTH PIECE vietoje brass ir "reed" instrumentams priitaikomi abu išpoms.

EKSPERTYVAS VICTOR IR PHONOGRAPH patalynas.

Atstatymas visų dalių Clarnetai, Trilbionai, Sakaphonai, Smuklonai ir Guitaronai.

GOLDSTEIN'S MUSIC SHOP

514 Maxwell St., Chicago.

CRANE COAL CO.

WEST VIRGINIA GENUINE POCAHONTAS

Kol dabartinis stakas dar neišparduotas, ir neturėdami vilties gauti daugiau tuojau, mes siūlome, tiesiog iš geležinkelio karo jums:

GENUINE POCAHONTAS, Mine run — labai lumpsuoti, tonas už tikrai \$8.65

GENUINE POCAHONTAS, Pečiama dydžio — Tikras Bargenas..... \$9.20

BLACK BAND LUMP anglis, labai geri kepiniai pečiuose ir namų šildytuvams. \$10.50

Šios kainos perkant 4 tonas ar daugiau

5332 SO. LONG AVE. TEL. PORTSMOUTH 9022

Lietuviai kariai kovoje už U. S. laisvę ir pavergtųjų išlaisvinimą

"Draugo" korespondentas kur tai fronte

Pvt. Juozas Stanaitis

Pvt. Juozas Stanaitis gimė 1916 metais, vasario 8 dieną, Gary Indiana. Sūnus Jeronimo Juozapinos Stanaičių.

Juozas sulaukęs puspenktų metų — 1920 metais buvo nuvežtas į Lietuvą. Pradžios mokyklą baigė Naujamiesty, Lietuvoje. Gimnaziją lankė Krekenavoje (du metus) ir Jurbarko (3 metus).

Pvt. Juozas Stanaitis į Ameriką grįžo 1934 m., gruodžio 24 dieną ir čia lankė Fenger ir Tilden aukštesnės mokyklos, o vakarais lankė Disel kolegiją, kur mo-

kės inžinerijos kursuose.

Pvt. Juozas Stanaitis, baigęs mokslą, prieš išvykstant į Dėdės Samo kariuomenę, dirbo plieno kompanijoje.

Pvt. Juozas Stanaitis į Dėdės Samo kariuomenę išvyko 1942 metais. Juozas, prieš išvykdamas į armiją, gyveno su savo tėveliu Jeronimu So, Chicagoje. Dabar jis randasi kur tai salose.

Pvt. Juozas Stanaitis priklauso prie Sv. Juozapo parapijos, buvo šios parapijos trustistas, — buvo Sv. Vardo draugijos, C.Y.O. Draugijos narys, buvo gabus choro narys; taip pat priklausė prie Ateitininkų draugovės, prie Aero klubo, Sasnausko vyrų choro. Juozas taip pat buvo D. K. K. narys ir dažnai rašydavo į dienraštį "Draugas" ir pasirašydavo slapyvardė — Nemuno Sūnus.

Pvt. Juozas Stanaitis pasižymėjo dainos ir vaidybos mėne. Jis taip pat pasižymėjo ir sporte.

Chicagoje, Roselande, bus nauja lietuvių bažnyčia

Pereitą sekmadienį per Visų šventų lietuvių parapijos bažnyčią klebonas J. Paškauskas pareiškė, kad po karo Roselande bus pradėta statyti bažnyčia.

Jau sudarytas bažnyčiai statyti fondas, į kurį po šimto dolerių įnešė šie asmenys:

Monika Norvaisaitė; Juozapas ir Ona Astrauskai; Juozapas ir Petronele Zolpe; Jonas Jogminas; Vincentas

ir Emilija Mitkai; Kun. Jurgis A. Paškauskas, klebonas; Mokyklos vaikai; Petras ir Ona Spogis; Ignacas Urbanas; Jonas ir Marijona Petreikiai; George Jannaway; Viktorija ir Juozapas Dasovickis; Mr. and Mrs. John and Mary Cis; Mr. and Mrs. Joseph Priegent; Edvardas ir Stepanija Klimas; Jonas ir Marijona Rasinskas; Barbara ir Ant Zilius iš Kensington — pasižadėjo būti fundatoriais.

Karolina Petrikaitė įtaisė naujai bažnyčiai procesijos kryžių, kuris kaštavo \$66.30.

Kareivių laišakai

"Draugas" talpina lietuvių karių fotografijas ir aprašymus. Jei kas norite, kad "Drauge" tilptų karių fotografijos ir aprašymai, malonėkite atsiųsti "Draugui" kairo fotografiją, gyveno aprašymą ir 1 dolerį išlaidoms.

Taip pat "Draugas" talpina lietuvių kareivių laiškus. Jei kas turite kareivių laiškus — prisiųskite "Draugo" administracijai. Jie bus patalpinti "Drauge". Pasinaudoję laiškais — jums juos gražinsime.

Nevežuokite su dovanomis

Jei norite, kad jūsų kalėdiniai siuntiniai (Christmas) laiku adresatą pasiektų — stenkitės koankščiausiai prieš Kalėdas išsiųsti savo dovanas.

KARIUOMENEI REIKIA MECHANIKŲ IR TECHNIKŲ

Kviečiami nuo 18 iki 44 metų vyrai, kurie kiek nusimano technikoje, įsirašyti į signalizacijos korpusą.

Karui laimėti reikia ne tik karių, karo fabrikų, kurie tūkstančiais gamina orlaivius, tankus, kanuoles, bet taip pat reikia techniku, kurie prižiūrėtų pagamintus ginklus.

Technikų svarba

Už kiekvieno artilerijos karininko ir būrio artileristų, aptarnaujančių kanuolę, turi būti fronto užpakalyje ir bažėse tuzinai vyrų, kurie vaidina labai svarbią rolę karo veiksmuose. Tie vyrai yra: radio operatoriai, ginklininkai, lydytojai, metalo darbininkai ir kiti lavinti technikai.

Tuoju reikia 50,000 lavintų mechanikų ir technikų

Dabartiniu metu Signalizacijos Korpusas ir Arsenalų departamentas greitai reikalauja 50,000 lavintų mechanikų ir technikų. Be šių reikalingų ir technikų Amerikos apsiginklavimas ir įvairių ginklų rūšių suderinimas neišvengiamai nukentės.

Kas gali būti technika ir mechanika

Tie reikalingi vyrai esmėje yra žmonės apsipratę su

mechaniniais instrumentais. Tai yra telefono ir telegrafo žmonės, radio operatoriai, mechanikai, elektro-technikai, metalo darbininkai, garažų mechanikai, laikrodininkai ir visi tie, kurie liuosu laiku užsiiminėja kokių nors mechaniniais megiamu darbu. Tokie žmonės gali būti greitu laiku išmokyti kaip pataisyti ginklus, patikrinti bombų rėmus, išbandyti taikyklius iš šaunamųjų ginklų mechanizmą, prižiūrėti, kad precizijos instrumentai ir susisiekimo sistema būtų geroj tvarkoj.

Užsirašykite

Tai yra vyrai nuo 18 iki 44 metų amžiaus, viengungiai arba vedę, kurie gali įrodyti savo sugebėjimą ir yra tinkami fiziniai armijos lauko tarnybai.

Tai yra vyrai, kurie turi tuoju užsirašyti, nieko nelaukiant, kad Amerikos karo mašina galėtų gerai veikti.

Kas turi koki ryšį su mechaniniais techniniais dalykais, turėtų tuoju įsirašyti į Signalizacijos korpusą.

Kokius formalumus turi atlikti vykstantis turistai į Meksiką

Chicago Motor Club patyrė, kad Jungt. Amerikos Valstybių naturalizuoti piliečiai, gimę ne Amerikos kontinente, negali įvažiuoti bet kokiais reikalais į Meksiką be specialaus Meksikos vidaus departamento leidimo.

Kas reikią pažymėti

Aplikacijose įvažiuojant į Meksiką reikia pažymėti apilanto vardą ir pavardę, gimi mo vietą, tikslą ir kaip ilgai mano būti Meksikoje, per koki uostą ketina važiuoti ir pažymėti Amerkos pilietybės popierių numerį.

Visi aplikantai, nori nuvykti į Meksiką, savo aplikaciją turi rašyti šiuo adresu. Secretaria de Gobernacion, Direccion General de Poblacion, Mexico, D. F.

The Motor Club įspėja, kad aplikacijos turi būti įteiktos anksčiau, nes atsakymo reikia laukti vieną ar dvi savaites.

Turi turėti leidimą

Amerikos naturalizuotas pilietis, gimęs ne Amerikoje turi turėti pasą ir leidimą įvažiuoti į Meksiką. Priede turi padėti 500 pesų užstatą (103 dolerių užstatą). Šis užstatas grąžinamas, kai turistai apleidžia Meksikos kraštą.

Amerikos piliečiui šiame krašte gimusiam nereikia

piniginio užstato, kai vyksta į Meksiką, bet jam reikia turėti leidimą iš drafto boardo.

Vyskupas E. D. Hoban paskirtas Clevelando co-adjutorium

Šiomis dienomis gauta žinia, kad dabartinis Rockford Vyskupas, E. F. Hoban, yra paskirtas Co-adjutorium Arkivyskupui J. Schrembs, Cleveland Vyskupui.

Reik pažymėti, kad Clevelandas yra tikta diocezija, bet jos Vysk. Schrembs, turi arkivyskupo vardą. Vyskupas Hoban po-jo mirties užims valdyti Clevelando vyskupiją.

Susirinkimas

SVARBUS SUSIRINKIMAS Šiandien, trečiadienį, lapkr. 18 d., 1942 m. įvyksta labai svarbus TT. Marijonų Bendradarbių Draugijos susirinkimas Aušros Vartų parapijos mokyklos salėje, 8:30 val. vakare.

Didž. Gerb. Kun. P. Povincijolas E. Rėklaitis, MIC. Šiomis dienomis sugrįžo ir turi keletą labai svarbių pranešimų visiems nariams. Malonėkite atsilankyti skaitlingai. XXX.

SUVILIOTAS DUONOS IR GRAŽŲ ŽODŽIU

("Draugas" Acme telephoto)

Dramblys Modoe, kuris klajojo keturias dienas po Wabash ir Huntington, Ind., buvo suviliotas į trokį 60 kepalų duonos ir gražių žodžių lavintojo Raymond Dukes, Oran, Ind., čia ji matome su dramblu.

Rastas užmuštas jaunuolis

Chicagoje, pereito pirmadienio vakare, kur baigiasi Alexander gatvė rastas aštuoniolikos metų nušautas jaunuolis. Jaunuolio lavonas gulėjo gatvėje dviejų blokų atstume nuo jo namų. Jo vardas — Carlos "Cullybugs" Boscarino, 248 Alexander str.

Carlos Boscarino buvo šautas du kartu. Viena kulka paleista jam į galvą, o kita žemiau širdies. Kada jaunuolio lavonas buvo rastas, manoma, kad prieš porą valandų buvo miręs.

Vakare žaidė

Carmen Di Giacomo, 18 m., 264 W. 22d pl., vienas iš Boscarino's kaimynystėje gyvenančių draugų, pareiškė policijai, kad pereito pirmadienio vakare, 7 val. buvo pakviestas nueiti į žaidymo salę ir abu jie nuėjo į žaidimų salę, 268 Alexander str. Jis sako, kad pirmiau apleidęs žaidimų salę, negu Boscarino, nes turėjęs deitą.

Chicagoje 5 vokiečius ir 1 japoną F.B.I. sučiupo

A. H. Johnson, agent in charge of the Federal Bureau of Investigation office in Chicago, pereitą pirmadienį pareiškė, kad buvo savaitės gale šioj apylinkėje suimti 5 vokiečiai ir vienas japonas.

Dabar Chicagoje nuo Pearl Harbor užpuolimo areštuota 199 priešai. Jų tarpe yra 183 vokiečiai, 40 japonų ir 6 italai.

Martin Moran, President of the Illinois Council of Tavern Owners ir executive secretary of the Illinois tavernų laikytojų, galimas dalykas, nebeatnaujins sekantiam periodui leidimą tavernei laikyti.

Nužudytojo lavonas buvo pažintas jo tėvo, kuris pareiškė, kad jis neturėjęs priešų. Jis buvo vyriausias iš savo trijų brolių ir dviejų seserų.

Ji visi mylėjo.

Philip Kuhn, 18 m., kuris gyveno skersai gatvės nuo Boscarino namų, jie abu kartu dirbo, pareiškė, kad Carlos Boscarino buvo mylimas draugų. Jis pareiškė, kad jie jau drauguja nuo pradžios mokyklos dienų. Jis net parodė svederį, kurį buvo pasiskolinęs iš jo prieš keletą dienų.

Ant nužudytojo jaunuolio lavono buvo rasti automobilio raktai.

Nei nužudytasis, nei jo tėvas neturėjo automobilio. Atrodo, kad jaunuolis nužudytas 38 kalibro brauningo.

Oro paštu vartokite lengvo svorio poperį

Dabar orinis susisiekimas yra užimtas karo reikalais, todėl Chicago's pašto viršininkas Ernest J. Kruetgen prašo, kad siunčiamųjų laišku oro paštu vokai ir poperis turi būti lengvutis. Jei siuntėjai vartos lengvą voką ir rašomąjį poperį, tai tada daugiau galima bus paimeiti vešti laišku oru.

Pašto viršininkas prašo bereikalingai neapsunkinti laiškais ir siuntiniais oro paštu. Taip pat prašo vartoti lengvo svorio poperį.

Naciai nuteisė

Vokiečių ypatingasis teis mas nuteisė kaunietį Antaną Adomaitį, 41 metų amžiaus, mirties bausme. Jis buvęs ieškomas už vagystę. Atėjus kriminalinės policijos valdininkui į jo butą, Adomaitis bandęs pabėgti ir pavartojęs ginklą.

× Bille Gudinas, dar randasi Sv. Kryžiaus ligoninėje. Jis yra trijų metų amžiaus sūnus Bill ir Adelės, 2517 W. 43 St. Jam buvo padaryta apendiko operacija.

× Antanas Zemaitis, 2931 S. Emerald Ave., vienas iš trijų brolių, tarnaujančių kariuomenėje, šią savaitę viešai Chicago atostogų proga. Džiaugiasi motina Ursulė sulaukus mylimo sūnaus.

× Igno Sakalo Lietuvos pašto ženklų kolekcija penkių Chicago filatelistų klubų kombinuotoj parodoj, pavadintoj "STAPEX 1942", laimėjo pirmą pripažinimą (first award).

× J. ir O. Aleliūnai, žinomi bridgeportiečiai, šiomis dienomis iš Alaskos gavo laišką nuo sūnaus Adolfo, kuris praneša, kad Amerikos inžinierių korpusui, kuriam ir jis priklausė, baigus darbus, dabar pašauktas į karinę tarnybą. Laiškasėjo visą mėnesį.

× Paulienė, Pakeltienė ir Navickienė, Brighton Park veikėjos, praeitą sekmadienį Federacijos konferencijos atstovams paruošė tokius pietus, kad visi gardžiaus ir šeimininges komplimentavo. Piėtuosė dalyvavo virš 20 atstovų.

× Ursulė Kašelionienė, 6204 W. Vernor Ave., Detroit, Mich., jau antra savaitė vieši Chicagoj pas savo gimines. Kašelioniai per kelis metus turėjo valgyklos biznį. Viešėdami Chicagoj Kašelionienė lanko lietuvių įstaigas.

× Ateitininkų draugovės scenos mėgėjų lošimo, balto tautinių šokių ir dainininkų liaudies dainų vakaras bus sekmadienį, lapkr. 22 d., Aušros Vartų parapijos salėj. Kas nori lietuviškoj atmosferoj pagyventi, lai nepatingi atsilankyti. Įžanga tikiai 35c. Vakaro pradžia 5 val. vakare.

× Mykolas ir Stanislas Visowskij, 3414 S. Lituanica Ave., šeimoje lapkr. 13 d. atsilankęs garnys dovanų paliko sveiką, gražų sūnų. Mykolas dabar tik dalina savo draugams cigarus ir su žmona džiaugiasi sparnuočio dovana. Motiną randasi Lewis Memorial ligoninėje.

× Ursulė Galeckienė, 3356 S. Lowé Ave., šiomis dienomis per Raud. Kryžių gavo laišką iš Lietuvos, kad jos brolis, Lietuvos kariuomenės leitenantas Justinas Martišūnas, yra ištremtas į Sibirą. Namiškiai jo ieško ir prašo sesers, kad ir iš Amerikos padėtų ieškoti. U. Galeckienė yra veikli bridgeportietė ir DKK narė.

SUPAZINDINKITE KITUS SU DIENR. "DRAUGU"

PASKOLO'S DAROMOS

ANT PIRMŲ MORGICIŲ GREITAI IR PIGIAI MĖNESINIAIS ATMOKEJIMAIŠ

MUTUAL FEDERAL

Savings and Loan

Association

OF CHICAGO

2202 W. Cermak

Road

Telefonas:

Canal 8887

Ben. J. KAZANAUSKAS

Sekretorius